

NÁSTĚNNÉ LAMPY • Ve stavebnicích budov k modelové železnici zpravidla bývají i atrapy nástěnných lamp, které mají své místo nejčastěji nad vchodovými dveřmi. Chce-li ale modelář na kolejišti znázornit i noční život, neobejde se bez funkčního osvětlení. Na trhu je dostatečné množství svítidel, ať už pouličních, parkových, nástěnných, závěsných nebo staničních. Jejich ceny ale začínají zhruba u jednoho

sta korun za kus. Jako příklad zmiňme tuzemskou firmu JM Detail. Paleta lampiček tohoto výrobce je široká a modely jsou opravdu perfektní. A cena, ač není nejnižší, myslím odpovídá kvalitě provedení i věrnosti. Nabídka obsahuje velkou část českých (nebo chcete-li československých) svítidel, která známe z běžného života, a to ve všech třech základních velikostech. Rozšířené jsou i dnes, takže je lze použít minimálně v rozsahu III. až VI. epochy. Jsou věrné svým předlohám a výrobce nabízí provedení se žlutou (sodíková výbojka), studenou bílou (rtuťová výbojka) a teplou bílou (žárovka) ledkou.

Pro modeláře, kteří staví kolejiště s německým motivem, však tyto lampičky úplně vhodné nejsou, i když lze udělat v některých případech lehký kompromis. Většina se však v Německu nevyskytuje. Tuto skutečnost zase vyvažují němečtí výrobci jako např. Busch nebo Viessmann. Zde se ale ceny pohybují znatelně výše, začínají přibližně na hodnotě 250 Kč. I tady se jedná o kvalitní výrobky, ale ne každý je ochoten cenu akceptovat a investovat do lamp v případě rozsáhlejšího kolejiště několik tisíc korun. A těmto modelářům je určen tento článek. Lze totiž, alespoň v určitých případech, získat funkční lampu podle německé předlohy, a to doslova za pár korun. A navíc nástěnné lampy, byť z německé stavebnice, není vyloučeno použít i na tuzemských budovách. Lze je tady aplikovat i na kolejištích s provozem ČSD/ČD.

Je jedno, stavíte-li výtopnu, staniční budovu, stavědlo či továrnu. Všude naleznete atrapy nástěnných lamp. Já se pokusil o rozsvícení nástěnné lampy poprvé již v roce 2005, kdy jsem stavěl na své kolejiště vodárnu. Tehdy posloužila žárovka z digitálek, ale brzy odešla. Ovšem vypadalo to dobře, neboť žárovka imitovala skleněnou baňku, která na lampách tohoto typu bývala.

Znovu jsem rozsvětlil atrapy nástěnných lamp až nyní, a to s použitím teple bílých SMD ledek 0603 110mcd/120° s napětím 2,5–3,4 V a proudem 5 mA. Práce s nimi není při troše opatrnosti nijak složitá. Vlastně celý průběh úpravy není složitý, jen je to piplačka. V první řadě je nutné seříznout výstupek na spodní straně stínítka, který imituje žárovku či baňku. V některých případech tam ani není, protože se dolepuje zvlášť. Poté je dobré do středu stínítka vyvrtat jamku pro zapuštění ledky. Dobře k tomu posloužil vrták na vrtání prohlubní do rozsoch vozů pro osazení ložisek. Následně musíme provrtat dva 0,3mm otvory (slabší vrták nemám), abychom mohli provléci napájecí kablíky – ty jsou z cívky starého přestavníku. Na ledku kablíky pájím běžnou trafopájkou. Stačí kontakty ledky potřít pájecí kapalinou a pak na ně letmým dotykem nanést cín. Poté již jen přiložím pocínované konce kablíků a opět je lehkým dotykem připájím. Drží to, vodí to, svítí to. Ledku samozřejmě před instalací do lampy vyzkoušíme. Je-li vše v pořádku, provlékneme kablíky otvory ve stínítku a ledku můžeme fixovat miniaturní kapkou sekundového lepidla. Skleněný kryt lze znázornit různými způsoby. Já jsem na ledku nanesl kapku bílého lepidla a po zaschnutí ještě jednu. Vytvořil se průsvitný „kryt“, který ale není úplně čirý. Imitace skla by šla možná vytvořit pomocí číré barvy na sklo. Samozřejmě je možné nechat ledku odkrytou. To už záleží na vkusu a požadavku tvůrce. Lampička je takto prakticky hotová. Přírodní kablíky jen natřeme barvou, aby tolik nesvítily, a při instalaci lampy na zeď se snažíme je vést po konstrukci konzoly, abychom je co nejvíce skryli. Podobným způsobem se dají osvětlit i hodiny. Stačí odvrtnout střed, vložit ledku a přelepit papírovým ciferníkem. Můj první pokus má jisté rezervy, ale není to nejhorší. Podruhé bych možná použil dvě ledky, aby bylo světlo rovnoměrnější. Ale dost povídání, obrázky napoví více. Sami vidíte, že úprava je relativně jednoduchá, pouze vyžaduje trochu trpělivosti a pečlivosti. Tak s chutí do toho!

OBRÁZKOVÁ PŘÍLOHA

Obr. 1: Lampa vyrobená z plastového stínidla ze stavebnice a ze žárovičky z digitálek.

Obr. 2 a 3: Vlevo původní konzola, vpravo konzoly s vyvrtanou prohlubní pro ledku a otvory pro kablíčky.

Obr. 4 a 5: Lampa s nainstalovanou ledkou a naneseným bílým lepidlem (Herkules).

Obr. 6: Lepidlo po zaschnutí (2 vrstvy).

Obr. 7 a 8: Nádražní nástěnné hodiny před a po vrtání.

Obr. 9 a 10: Nainstalovaná ledka a nalepený ciferník. Hodiny i konzoly lamp jsem přetřel černou barvou.

Obr. 11 a 12: Lamps a hodiny umístěné na staniční budově.

Obr. 13: Rozsvícené lampy a hodiny na staniční budově.

Obr. 14: Rozsvícená lampy na tovární budově.